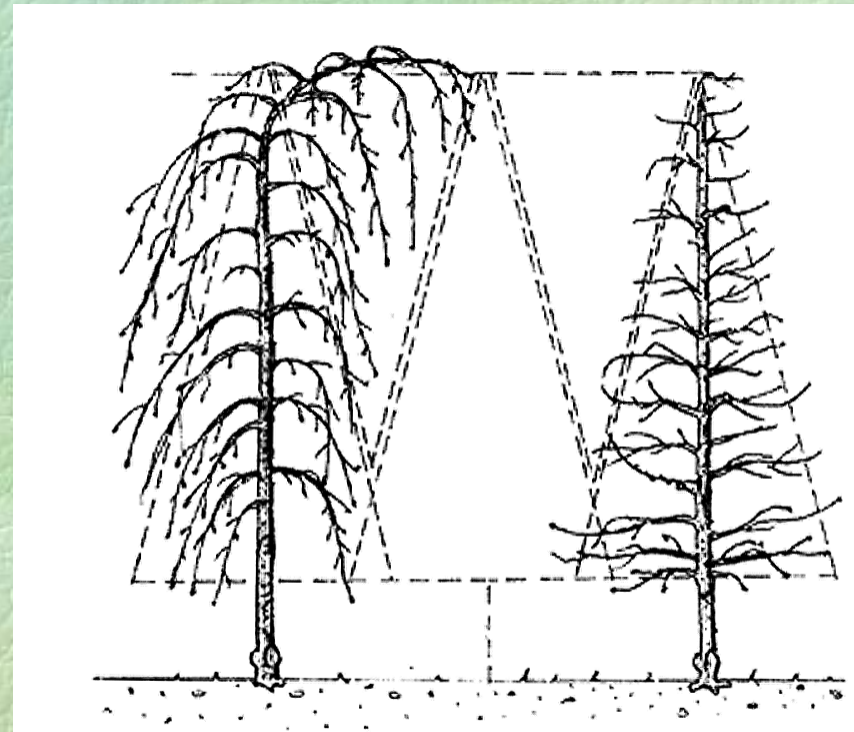
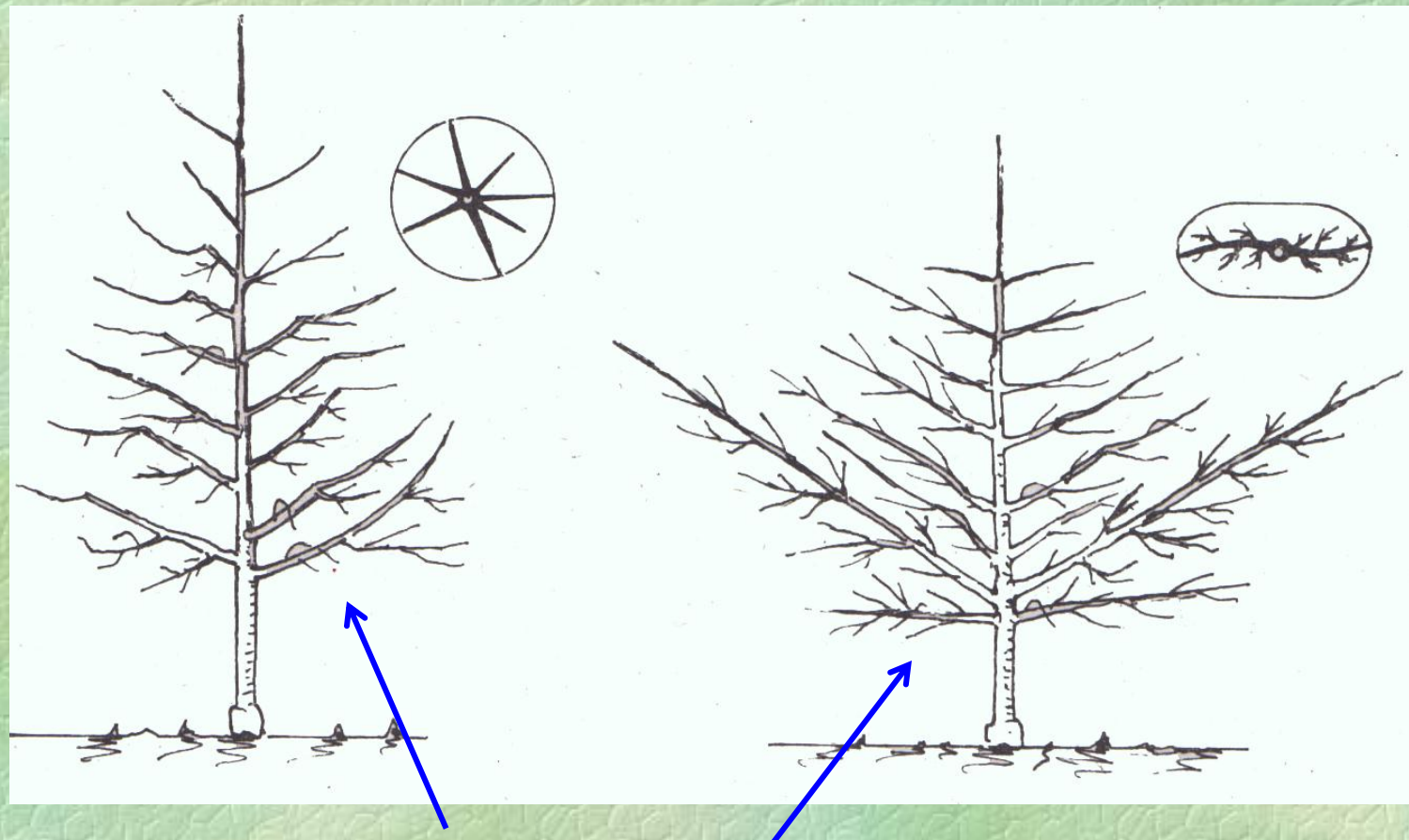

OBLIKOVANJE DREVESNIH KROŠENJ- GOJITVENE OBLIKE

- drevesne krošnje oblikujemo z rezjo
- z ustrezno izbiro oblike drevesne krošnje želimo:
 - doseči ustrezno osvetlitev
 - dosegati kvalitetne pridelke
 - čim boljše izkoristiti prostor
 - doseči estetski videz drevesa

- krošnje so lahko **okrogle** ali **ploščate**; odvisno od razporeda ogrodnih vej oz. nosilcev rodnelesa po podaljšku debla
- ploščate krošnje imajo ogrodne veje razporejene le v smeri vrste
- okrogle krošnje pa v vse smeri, vendar tako da ne ovirajo in senčijo druga druge

Palmeta - breskev

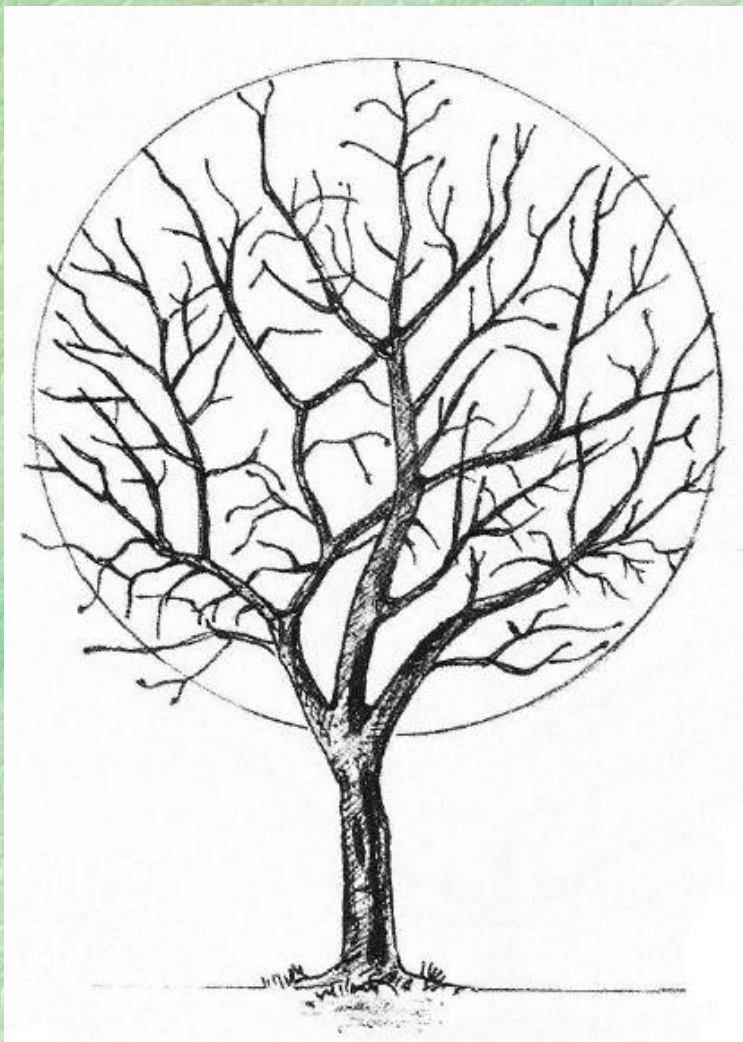

NARAVNA PIRAMIDNA KROŠNJA

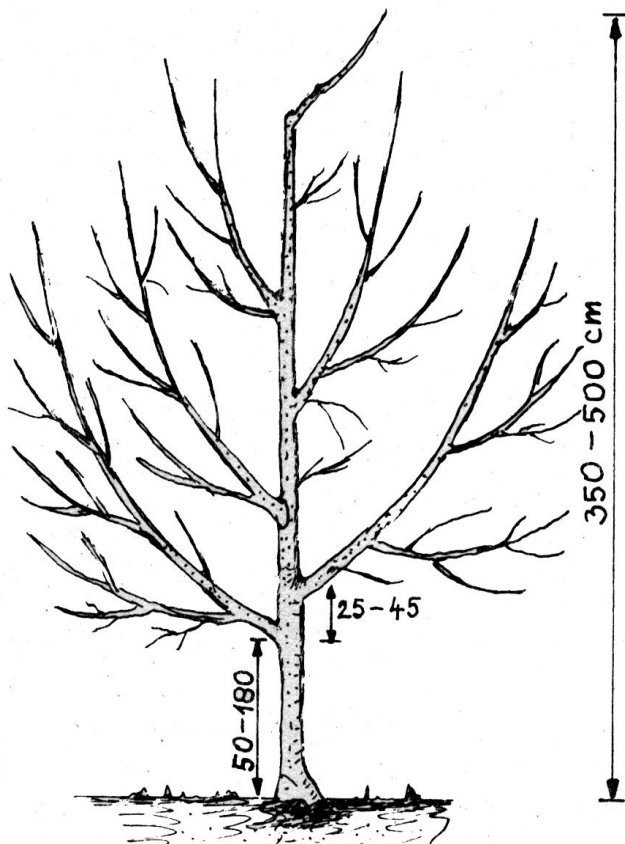
-primerna za travniške nasade in vrtove

-pri sadnih vrstah, ki jih cepimo na sejance

-višina: 7- 12 m in več

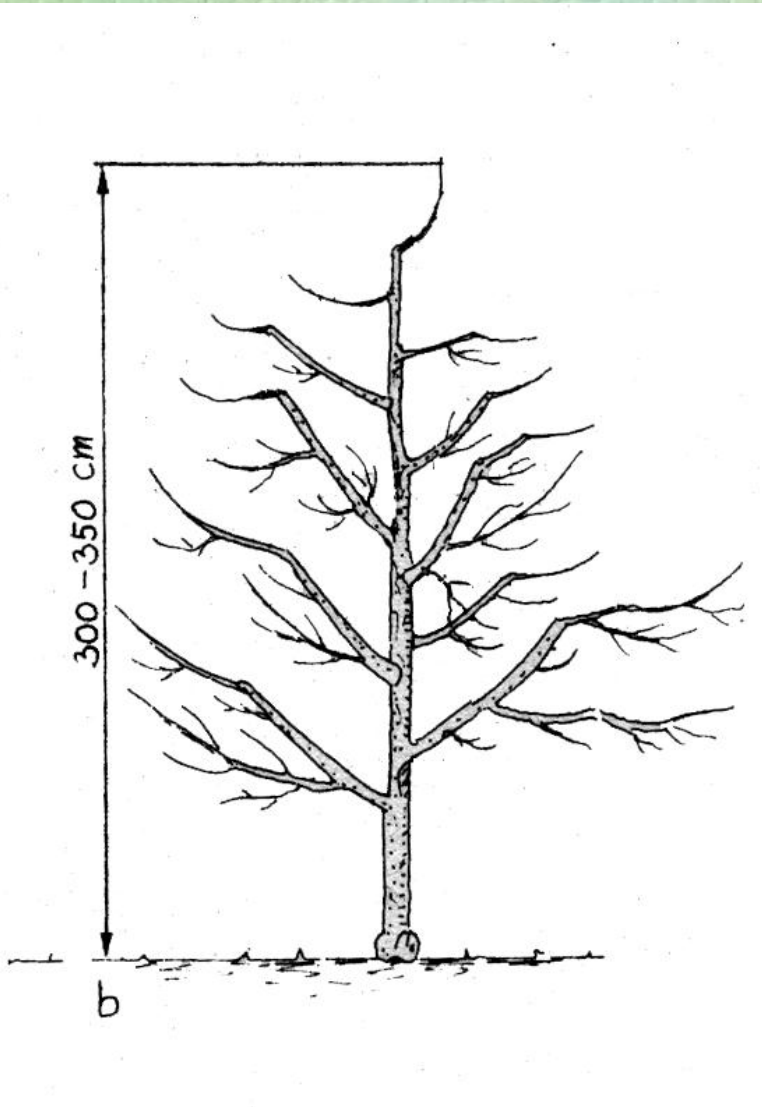

IZBOLJŠANA PIRAMIDA

- bujne in srednje-bujne podlage, opora samo prva leta
- višina 5 m in več
- odveden vrh
- primerna za kmečke nasade

VRETENAST GRM

- srednje bujne vegetativne podlage
- ne rabi opore
- višina: do 3,5 m
- oblika za polintenzivne nasade in vrtove

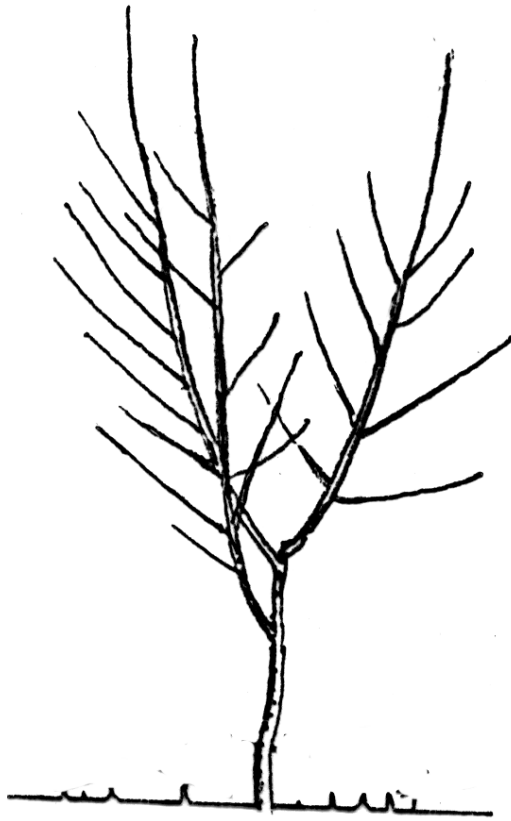

Vretenast grm - češnja

Vretenast grm - sliva

KOTEL

- nekateri koščičarji na srednje bujnih podlagah
- pri sajenju sadiko prikrajšamo 30-50 cm od tal
- 3 ali 4 provodniki izraščajo iz debla, so enakomerno razporejeni
- ne rabi opore

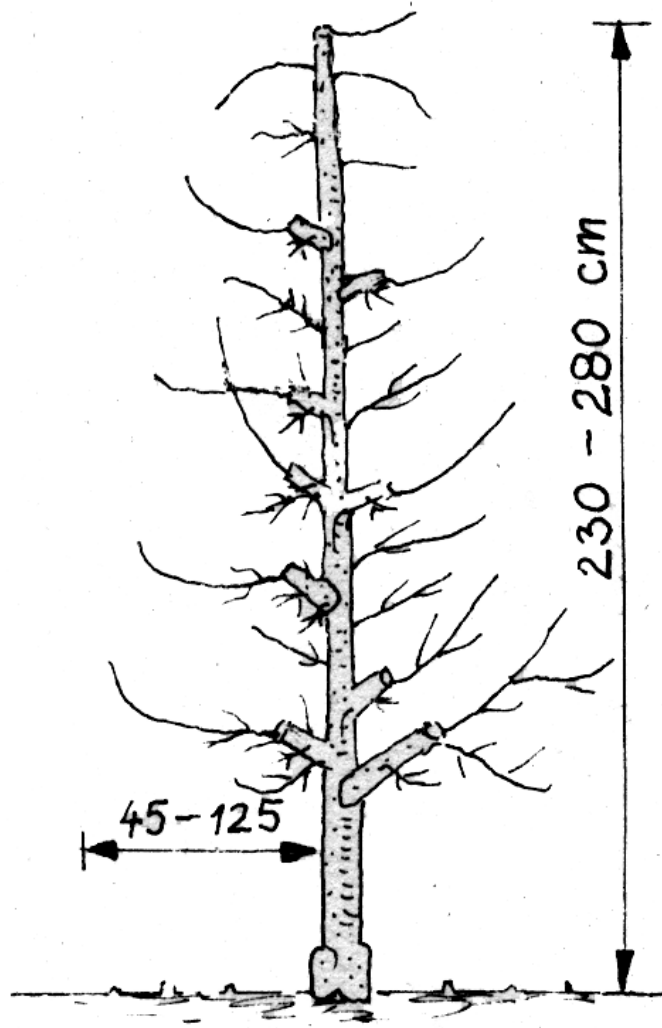
Kotlasta krošnja - breskev

Kotlasta krošnja - marelica

OZKO VRETENO

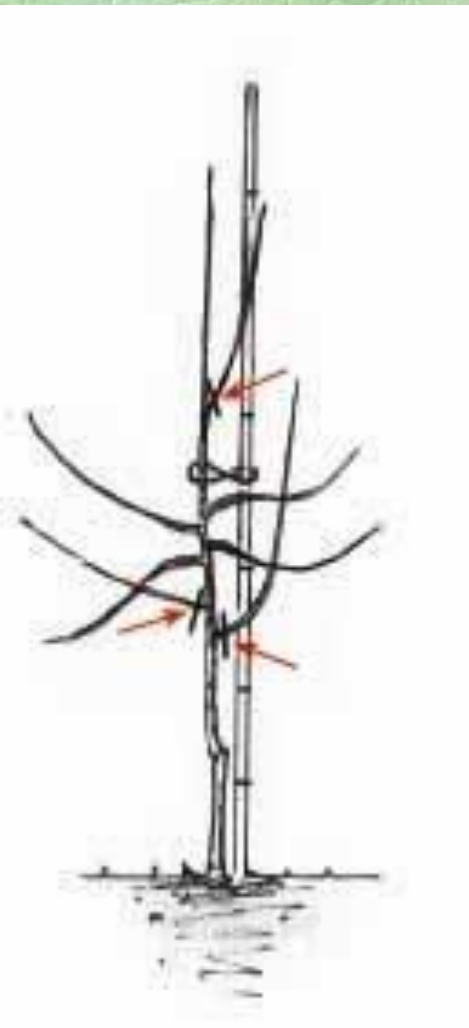
- šibke podlage, rabi oporo
- vrh je odveden
- velika intenzivnost rezi, problemi z bujnostjo

Vzgoja ozkega vretena

Prvo leto:

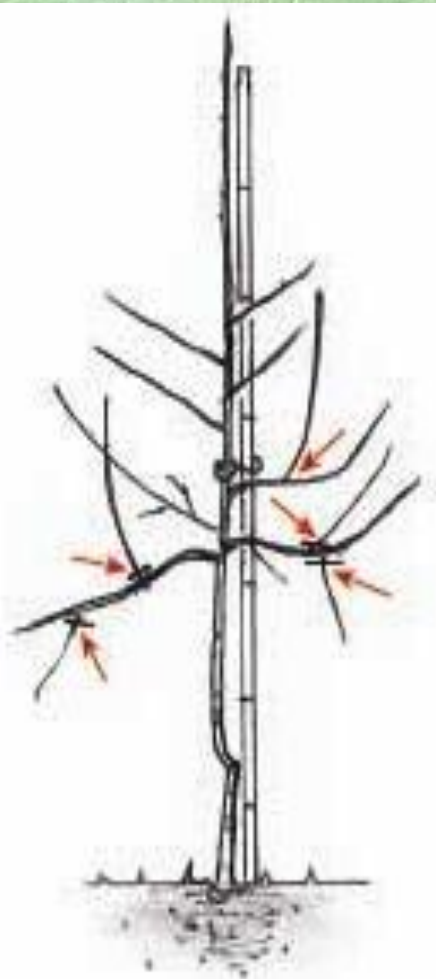
- sadimo obraščeno sadiko
- voditeljico pustimo prosto rasti
- izrežemo premočne, nizkorastoče poganjke, ter tiste ki imajo ostre kote (ostane 4-6 predčasnih poganjkov)
- očistimo deblo do višine 80 do 90 cm

Vzgoja ozkega vretena

Drugo leto:

- izrežemo pavoditeljico, hrbtnne poganjke in premočne rodne šibe
- zarezovanje - rez nad brstom (novi rodni nosilci)

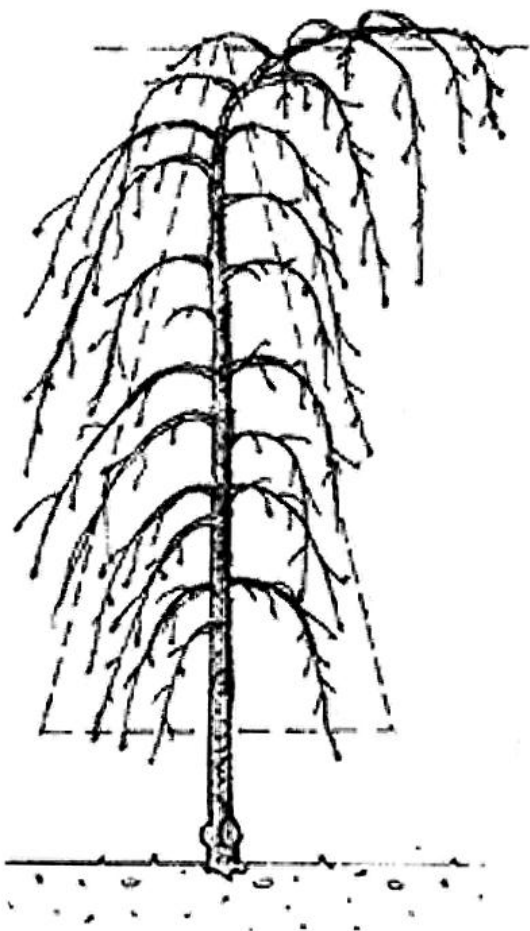
Vzgoja ozkega vretena

Tretje leto:

- polni rodni volumen dreves
- izrezujemo premočne in v krošnjo rastoče poganjke, izrojen les
- po potrebi odvedemo vrh
- naslednja leta tudi rez na čep ali prstan

SONČNA OS - SOLAX

- primerna za šibke podlage
- drevesa potrebujejo oporo
- veje so enakomerno razporejene, enakovredne, povešene, vrh je upognjen
- velik volumen krošnje
- manjša intenzivnost rasti
- visoki pridelki, plodovi izenačene kakovosti

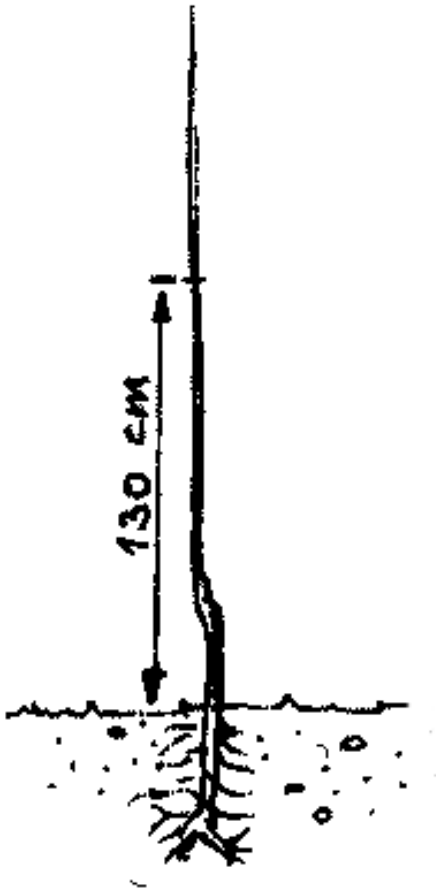
sončna os pri jablani

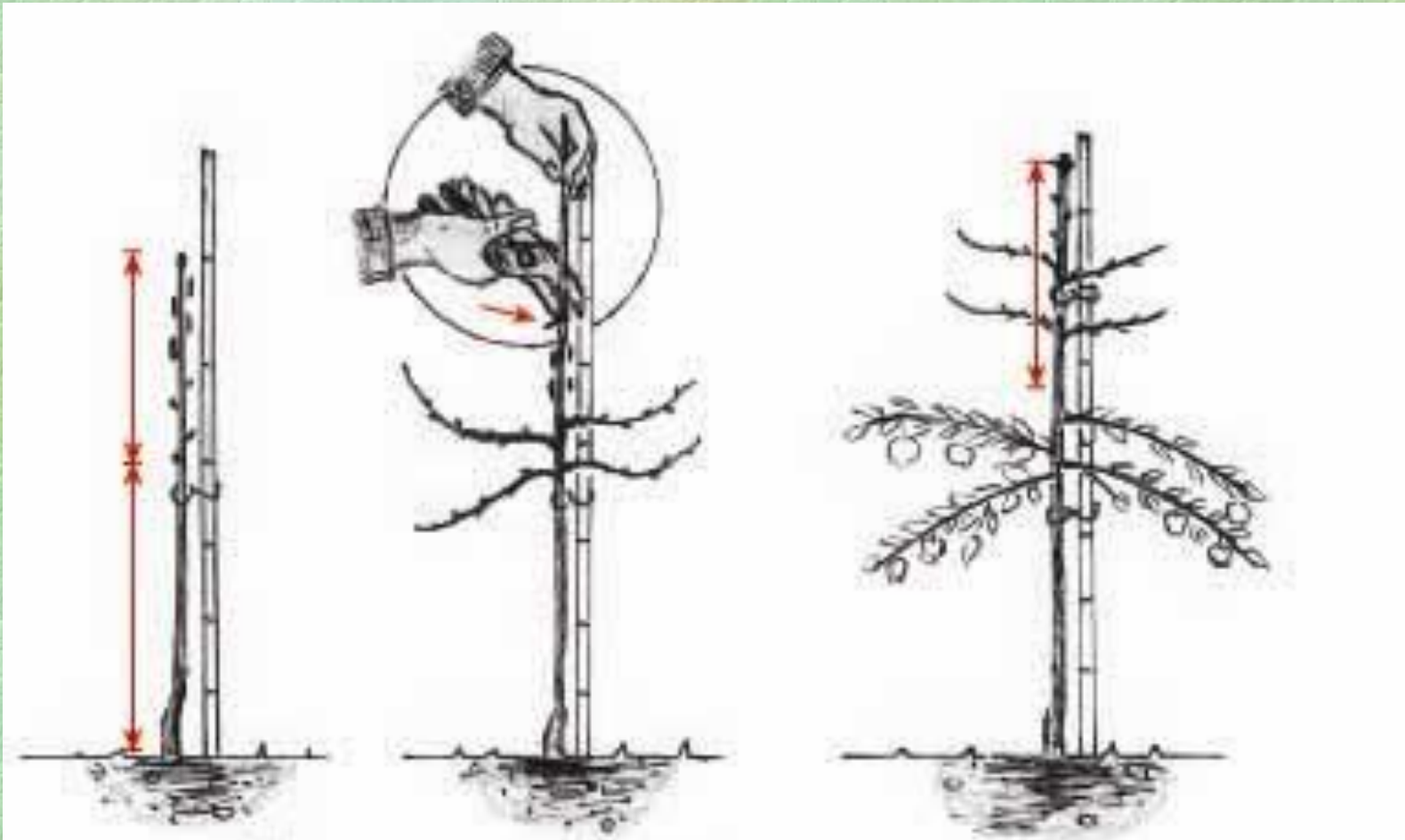
Vzgoja sončne osi

Prvo leto:

- sadiko (kopulat) prikrajšamo na višino 130 cm
- pustimo terminalni brst in odstranimo 4-5 brstov pod njim (poganjki pod njimi izraščajo pod večjim kotom)
- očistimo deblo do višine 100 cm

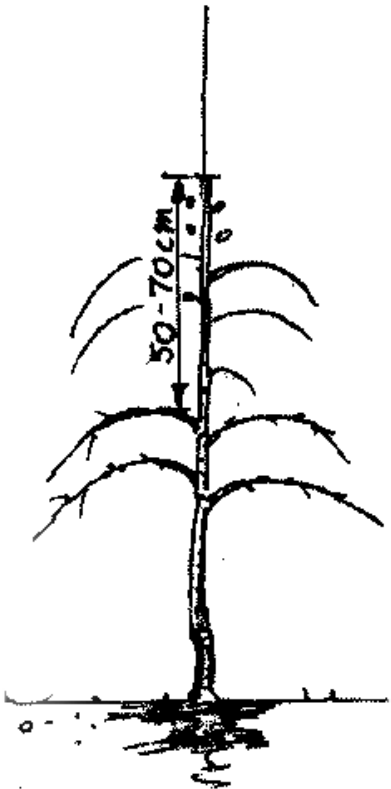
Vzgoja sončne osi

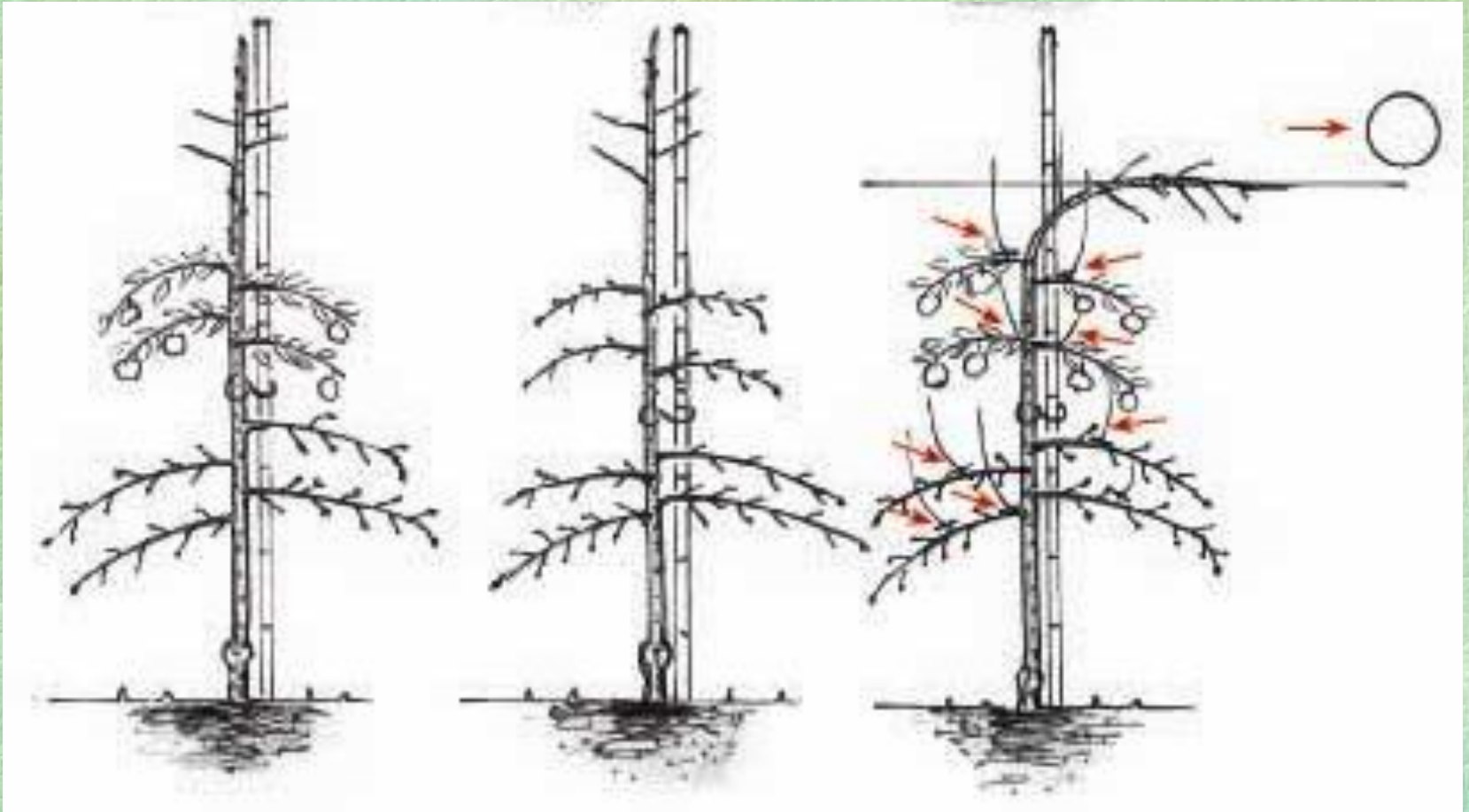

Vzgoja sončne osi

Drugo, tretje leto:

- voditeljico prikrajšamo na cca 50-70 cm nad zadnjim razvejanjem
- pod terminalnim brstom odstranimo 4 do 5 brstov
- veje izraščajo pod velikimi koti in se pod težo plodov same upognejo

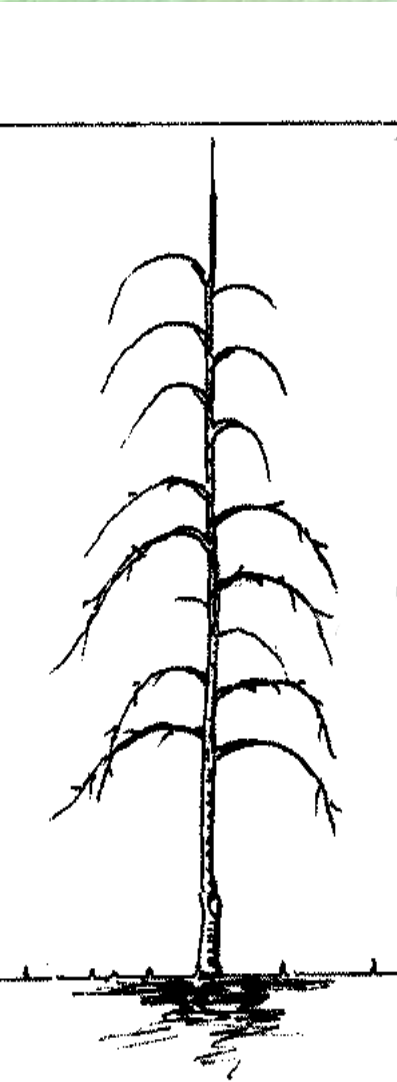

Vzgoja sončne osi

Četrto leto:

- voditeljico po potrebi prikrajšamo
- odstranimo štiri do pet brstov pod terminalnim brstom
- kemično redčenje plodov
- voditeljice, ki presežejo višino zgornje žice avgusta upognjemo v smeri vrste

Priporočljive gojitvene oblike za sadne vrste

SADNA VRSTA	GOJITVENA OBLIKA
jablana, hruška	piramidna krošnja, izboljšana piramida, kotlasta krošnja, vretenast grm, ozko vreteno, sončna os, palmeta
breskev	kotlasta krošnja, palmeta, ozko vreteno
mandelj	kotlasta krošnja, piramidna krošnja
nektarina	kotlasta krošnja, palmeta, ozko vreteno
češnja	izboljšana piramida, vretenast grm, sončna os
višnja	izboljšana piramida
sliva, češplja	izboljšana piramida
marelica	izboljšana piramida, palmeta
kutina, nešplja	izboljšana piramida, grmičasta
oreh	piramidna krošnja
kostanj	piramidna krošnja
leska	kotlasta krošnja, grmičasta
oljka	kotlasta krošnja, vretenast grm, grmičasta
aktinidija	podobno kot vinska trta
kaki	izboljšana piramida
smokva	kotlasta krošnja
rdeči, črni ribez	grmičasta
kosmulja	grmičasta
ameriška borovnica	grmičasta